

Zo bind je woningcorporaties als klant met beter groen én betere afstemming

Hoe kies je vaste planten en heesters voor tuinen in sociale woningbouw?

Volgens nieuw onderzoek van Wageningen Environmental Research praten partijen in de sociale woningbouw te weinig met elkaar. Corporaties weten weinig van planten, hoveniers krijgen minimale opdrachten en kwekers kijken vooral op afstand mee. Toch blijkt er veel winst te behalen als die werelden elkaar wél opzoeken. Dat maakt de tuinen aantoonbaar beter - én het werk voor hoveniers aantrekkelijker. Wij spreken met onderzoekster Judith Klostermann over dit proces.

Auteur: Willemijn van Iersel

Het onderzoek maakt deel uit van Prettig Groen Wonen, een meerjarenprogramma dat de afgelopen acht jaar liep. Zes woningcorporaties vormden de kernpartners, aangevuld met verschillende partijen waaronder Koninklijke VHG. VHG stelde onder meer netwerkcontacten beschikbaar, regelde interviews in de hovenierssector en dacht mee over hoe hoveniers kunnen aansluiten bij de wensen van corporaties. Het doel van het onderzoek: beter begrijpen wat corporaties nodig hebben en hoe de groene sector daarop kan inspelen.

Belangrijkste lessen hoveniers uit onderzoek

1. Neem initiatief in het gesprek

Wacht niet tot een corporatie uitgebreid brieft — dat gebeurt vaak niet. Vraag actief om toelichting. Klostermann: 'Een hovenier mag best zeggen dat een offerte zonder gesprek geen basis biedt voor kwaliteit. Nodig corporaties uit bij aanleg en bij een evaluatie na het eerste jaar. Dat vergroot hun begrip én maakt projecten succesvoller.'

2. Zoek samenwerking met kwekers

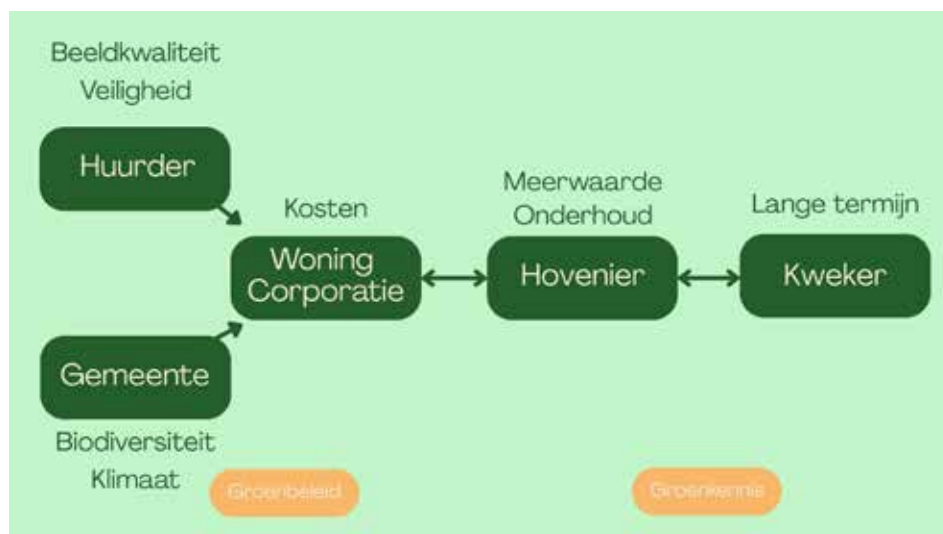
Hoveniers en kwekers kunnen gezamenlijk pakketten, selectielijsten en heldere instructies ontwikkelen voor de sociale woningbouw. Dat bespaart tijd, maakt het aanbod overzichtelijker en verhoogt de kwaliteit van de plantkeuze. Voor kwekers biedt dit schaalvoordeel; voor hoveniers levert het betrouwbaar groen op.

3. Focus op kwaliteit binnen het bestaande budget

Ambitie hoeft niet duurder te zijn. Veel corporaties denken van wel, maar hoveniers kunnen binnen dezelfde middelen betere, duurzamere keuzes maken. Door dat uit te leggen en beheer mee te nemen, ontstaat ruimte voor meer variatie en kwaliteit — precies waar corporaties en bewoners baat bij hebben. Klostermann: 'Dit onderzoek was niet bedoeld om de kosten te verlagen, maar om kwaliteit toe te voegen: meer kwaliteit voor hetzelfde budget, of soms voor iets meer, omdat de corporatie ziet dat dit op meerdere manieren voordeel oplevert.'

Judith Klostermann

Waarom het misgaat: terughoudende corporaties, weinig afstemming

De sociale woningbouw is met uitstek een sector waar niet veel geld overblijft voor realisatie van groen. Ze hebben uitdagende opgaven op het gebied van verduurzaming van panden en betaalbaar houden van de woningen. Groen raakt daardoor snel onderaan de lijst. Volgens onderzoeker Judith Klostermann speelt ook mee dat corporaties bang zijn dat een gesprek over kwaliteit automatisch leidt tot hogere kosten. Daardoor houden ze het vaak bij een globale opdracht. Hoveniers kunnen dan weinig anders dan lukraak iets heel simpels neerzetten. De ruimte voor maatwerk, variatie en biodiversiteit blijft onbenut.

Wensen zijn er wél - maar worden niet uitgesproken

Corporaties blijken volgens het onderzoek wel degelijk voorkeuren te hebben: kleur en jaarrond structuur, biodiversiteit, robuuste soorten, lage onderhoudskosten. Alleen kunnen ze die eisen zelf niet vertalen naar een beplantingsplan en vertrouwen ze volledig op de hovenier. Dat zorgt in de praktijk soms voor een beperkt assortiment of herhaling van soorten in meerdere complexen. Volgens Klostermann is dat niet nodig. Hoveniers kunnen veel meer betekenen voor de huurders van sociale woningbouw, zolang duidelijk is wat de corporatie belangrijk vindt en hoeveel beheer mogelijk is.

Kwekers kunnen het verschil maken

Klostermann ziet hierin ook een rol voor kwekers weggelegd. 'Kwekers en hoveniers kunnen in de sociale woningbouw veel winnen door hun kennis te bundelen. Kwekers hebben het overzicht van duizenden soorten en weten

welke planten tegen schraal beheer, weinig water of betreding kunnen. Hoveniers kennen de plek, het gebruik en de wensen van de corporatie. Door samen te werken - bijvoorbeeld via vooraf geselecteerde plantpakketten, duidelijke labels op eigenschappen zoals robuustheid of biodiversiteitswaarde en eenvoudige onderhoudsinstructies - ontstaat een aanbod dat past bij zowel het budget als het beheer van corporaties.'

Bewoners: enthousiast in de gemeenschappelijke tuin, terughoudend thuis

In gemeenschappelijke tuinen reageren bewoners positief op kleurrijke en biodiverse beplanting. Hoveniers merken dat er minder afval en meer respect is voor de tuin. In privétuinen van huurders is het beeld anders: veel verharding en weinig groen. Volgens Klostermann komt dat vooral door gebrek aan kennis en onzekerheid over onderhoud. Corporaties kunnen dit doorbreken door kant- en-klare plantpakketten te delen, bij voorkeur met eenvoudige instructies van de kweker.

Gemeenten: weinig rol in uitvoering

Hoewel gemeenten doelen stellen voor klimaatadaptatie of biodiversiteit, lukt structurele samenwerking met corporaties nauwelijks. Door uitbesteding en bezuinigingen ligt corporatiegroen buiten hun operationele bereik. Wel kunnen corporaties aansluiten bij gemeentelijke bewonersacties zoals tegeltaxi's en geveltuinjesprogramma's.

